

Xitsonga

Gija a herisa nyimpi ya mbyana na ximanga xa yena

Tinyiko Geoffrey Bandi

Gija a herisa nyimpi ya mbyana na ximanga xa yena

Yi tsariwile hi Tinyiko Geoffrey Bandi
Mufanisi Moses Dhladhla

IINGCEBISO ZOKUSETYENZISWA KWALA MABALI NGOOTITSHALA NABAZALI

1. Eli bali lilungele abafundi abaneminyaka esi-7 ukuya kweli-9.
2. Eli bali linamagama angama **1 039**. Khetha amagama athile wenze amakhadi okufunda ngokusebenzisa iibhokisi ezindala okanye iphepha eliqinileyo
3. Abafundi mabafunde amagama abhalwe kula makhadi bekhwaza.
4. Sebenzisa isibonisi xesha, umakhala ekhukhwini wakho okanye iwotshi ukhangela ixesha alithathileyo umntswana efunda igama ngomzuzu. Bhala encwadini ukhangela ukuba inani lamagama afundwa ngomzuzu ukuba ayanda na iveki zilandeletlana.
5. Cela abantwana ukuba bakufundele isiqwenga esinye wandule ukubabuza ukuba ibali eli lingantoni.
6. Sebenzisa umongo webali ukubuza imibuzo ngento eyenzeka ebalini.

Gija a ri wanuna wa vutlhari ni ku rhandza
ku tirha.

A ri na micingiriko yo hambanahambana
masiku hinkwawo.

A rhandza ku hlota swihari na ku rima
masimu.

A tlhela a rhandza ku endla swilo swa
kahle. Gija a tiveka swinene etikweni ra
ka vona.

Ekaya ka Gija a ku ri ni swifuwo swo
hambanahambana.

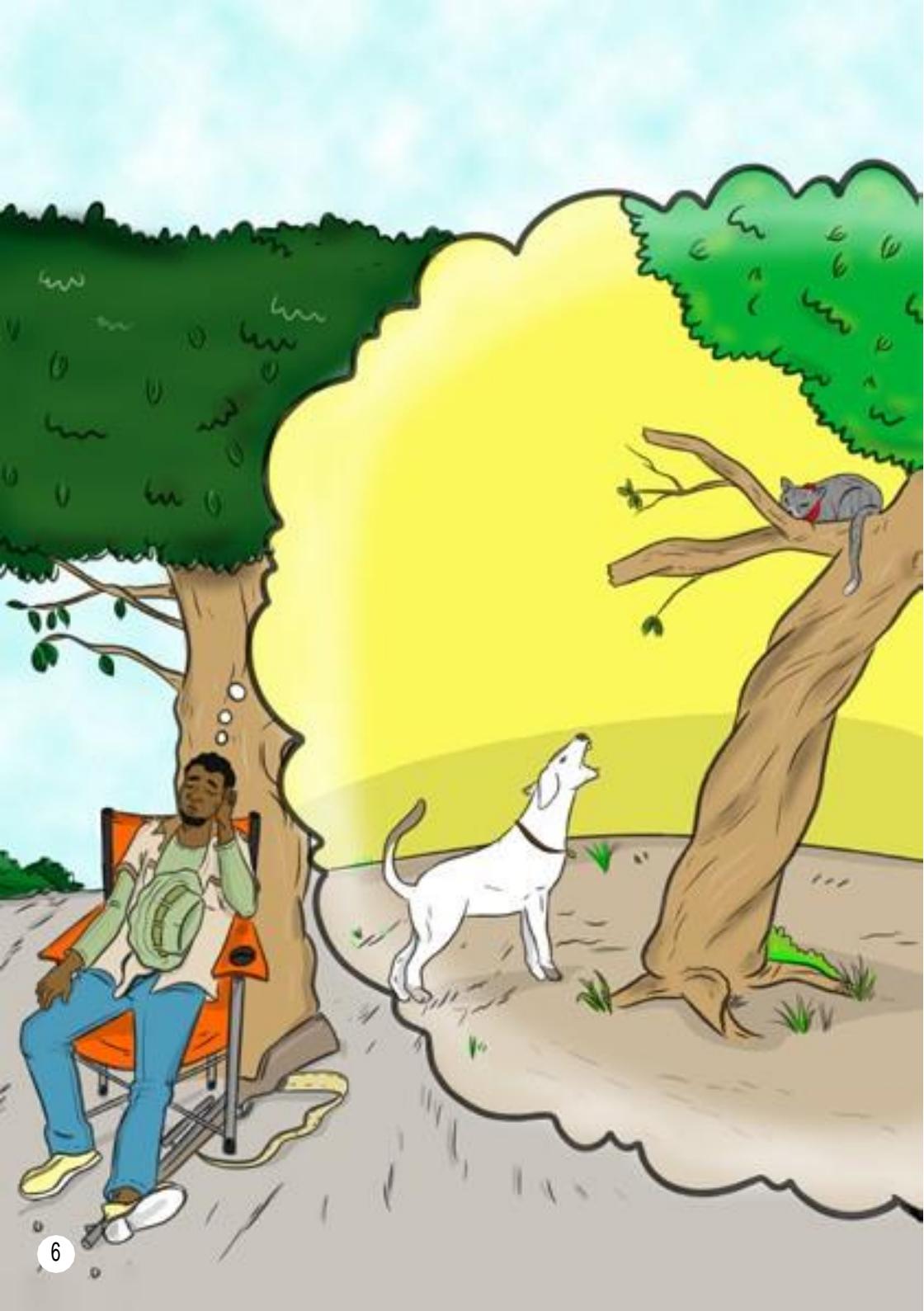
Exikarhi ka swifuwo swa yena a ku ri na
tihuku, masekwa na tihomu.

Gija a fuwile mbyana ni ximanga leswi a
swi rhandza swinene.

Masimu ya yena a ma kurile swinene.

A byarile miroho, timanga, mavele na
makwembe.

Vanhu va tiko a va xava miroho eka Gija.

Siku rin'wana loko a etlele, Gija u vile ni
norho wo ka wu nga n'wi tsakisi.

U lorhile mbyana ya yena yi ri karhi yi
hlongorisa ximanga xa yena.

Nyimpi ya kona a yi ri yikulu swinene.

Ximanga xi tsutsumile xi khandziya
emurhini.

Mbyana yi ringetile ku khandziya murhi,
kambe yi tsandzeka.

Gija u tsutsumile a ya lamula nyimpi
exikarhi ka swifuwo swa yena.

Eka norho lowu, Gija u lavile ku tiva
xivangelo xa nyimpi.

Mbyana yi vurile leswaku ximanga a xi
vukuli loko vanhu va hundza, naswona xi
etlela ngopfu loko ri xile.

Mbyana a yi vulavula yi hlundzukile yi ri
karhi yi lava ku tlulela ximanga.

Ximanga xona a xo lurhela kambe xi
tiyimiserile ku tisirhelela loko mbyana yo
xi tlulela.

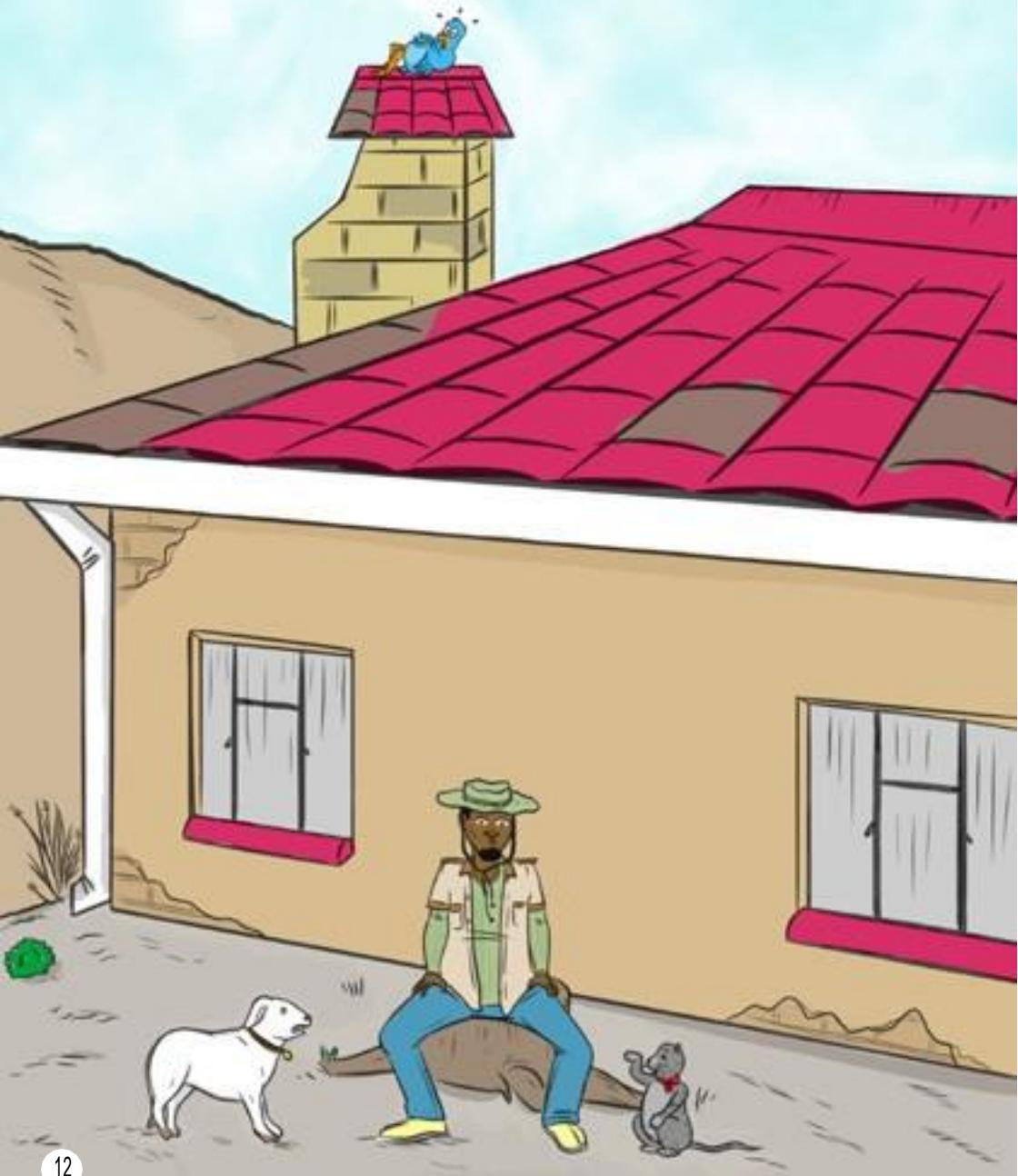
Gija u kunguhatile ku herisa nyimpi exikarhi
ka ximanga na mbyana.

Utshamisile ximanga na mbyana ehansi,
yena a tshama exikarhi ka swona leswaku
nyimpi yi nga tlheli yi sungula.

Usungurile hiku vutisa mbyana leswaku
i ncini lexi a xi ta tisa ku rhula exikarhi
ka swona.

Mbyana yi vurile leswaku a swi ta antswa
loko ximanga a xo hlongoriwa emutini.

Nkarhi hinkwawo mbyana a yi vulavula yi
ri karhi yi vukula ximanga.

Gija u tlherile a nyika ni ximanga nkarhi wa ku hlamusela mavonele ya xona.

Ximanga xi sungurile ku vulavula xi rhurile naswona xi nga phuphurhuki.

Xi vurile leswaku ku hlongoriwa a ku nga ri ndlela ya vutlhari ya ku tisa ku rhula.

Loko ximanga xi vula sweswo, mbyana yi ringetile ku xi bvanyangeta, kambe Gija u yi siverile.

Ximanga xi kombisile leswaku a xi tivona xi ri ni nkoka endyangwini.

Hi nkarhi lowu mbyana yi hlekile hi xihleko xo vukula.

Enkarhini lowu Gija u vonile swi fanerile ku tirhisa vutlhari ku ahlula mhaka leyi.

U byerile ximanga na mbyana ku longoloxa mintirho leyia swi yi tirha endyangwini.

Mbyana yi nyanyuriwile hi xiboho xa Gija.

Loko xi ri ximanga xona a xi nga tikombi ku nyanyuka.

Xi yile emahlweni xi titshamerile xi ri karhi xi yingisela n'winyi wa xona loko a vulavula.

Gija u lavile ku tiva leswaku i mani a nga ta sungula ku hlamusela.

Mbyana yi thamukile hi xihatla yi ri karhi yi vukula.

Yilangutile Gija yi puluta ncila, kutani yi languta ximanga yi bongela ehansi yi cinamisile ni meno.

Ximanga xona xi lotitshamela xi ku whii, xi langutile mbyana yi ri karhi yi ya hala ni hala!

A xi tiyimiserile xin'wana na xin'wana lexi mbyana a yi ta ringeta ku xi endla.

Mbyana yi sungurile ku tihlamusela.

Yi vula leswaku hi yona yi vukulaka vanhu
loko va nghena emutini, nivusiku yi chavisa
swigevenga.

Loko Gija a ya eku hloteni, hi yona yi
khomaka swihari.

Loko tinyoka ti nghena ejarateni ya ti
vukula na tonu.

Ximanga na xona xi nyikiwile nkarhi wa
ku tivulavulela.

Ximanga xi sungurile hi ku vula leswaku
xona a xi na nyiko ya ku vulavula.

Xi komberile Gija na mbyana leswaku va xi
landza hi le ndzhaku.

Xi sukile xi kongoma endzhaku ka yindlu.

Xi fikile xi handza magoji yo
hambanahambana.

Hi nkarhi lowu Gija na mbyana a va lo whii,
va ri karhi va hlamala leswi ximanga a xi
swi endla!

Endzeni ka magoji a ku ri ni masalela ya
swihadyana swo hlaya.

A ku ri ni makondlo, tinyoka, vamanghovo,
minkolombyani na swin'wana.

Ku suka kwalaho, xi kongomile emasin'wini
ya Gija.

Na kona xi fukurile magoji yo hambana ya
ri ni masalela ya swihadyana.

Gija na mbyana va yile emahlweni va
hlalela leswi ximanga a xi swi endla.

Ximanga xi yile emahlweni xi ku; "A ndzi swi koti ku vukula, ndzi kota ku endla.

Ndzi dlayeterile swihadyana hinkwaswo leswi ndzi mi kombeke swona.

Loko a ndzi nga swi dlayetelanga hi xitalo, timanga, makwembe, miroho na mavele a swi ta va swi hlaseriwile.

Wena n'wini wanga a wu ta va u
lahlekeriwile swinene."

Ximanga xi yile emahlweni xi ri karhi xi hlamusela.

Xi hlamuserile hilaha xi ponisaka swikukwana hakona eka makoti.

Xi kombisa ni hilaha siku rin'wana xi nga ponisa mbyana eka nyoka leyia yi lava ku yi godya.

Xi hlamuserile leswaku swo tala leswi xi swi vulaka xi swi endla nivusiku.

Naswona xi swi endla nivusiku xi lo whii!
Xi nga beli n'wini wa xona huwa.

Ximanga xi hetile hi ku vula leswi; "Loko
ndzi etlela ngopfu ninhlekani, ndzi va
ndzi ri eku wiseni.

Ndzi tirha vusiku hinkwabyo ku sirhelela
swa ndyangu.

Loko ndzi hlongoriwa laha mutini, swo
tala swi ta onheka."

Mihloti ya ximanga a yi tengatenga loko
xi hetisa hungu ra xona.

Gija u phaphamile evurhongweni ximanga
xa ha vulavula.

A ha navela leswaku ximanga xi ya
emahlweni ni hungu ra xona.

Loko ri xile, u endlerile ximanga na mbyana
swakudya swo xawula.

Norho wa yena wu n'wi kombisile nkoka wa
swifuwo swa yena haswimbirhi.

Ku suka siku rero, u dyondzisile swifuwo
swa yena ku hanyisana.

Ku fikela ni namunlhha mbyana ya yena ni
ximanga xa yena swi hanyisana hi ku rhula.

MIKHENSO

Yi tsariwile hi

Tinyiko Geoffrey Bandi

Mufanisi

Moses Dhladhla

Muhleri 1

Pandelani Claudine Rambau

Muhleri 2

Deborah Shilenge

Muhleri 3

Rebecca Maluleke

Mukunguhati

PixelPing Design

ISBN 978-1-92 0702-15-1

basic education
Department
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

